

The basic diagnostic's methods of the future tourist expert's key competencies are presented. The aims and the assignments of the pedagogical experiment are described in the article. The factors and the criteria of forming the future tourist expert's key competencies in the process of studying humanities are revealed.

Key words: key competencies, the diagnostic's methods, humanities, future experts of tourism.

УДК 378.016:78:004(043.3)

О.М. Бордюк
м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

Постановка проблеми у загальному вигляді. З-поміж існуючої кількості інноваційних технологій, все більш актуальними стають інтерактивні засоби комунікації. Інтернет, який апріорі є медіа із самими широкими можливостями, займає все більш лідируючу позицію в галузі медіаосвіти. У зв'язку з цим, останнім часом серед освітян, значна увага приділяється проблемі використання Всесвітньої мережі, як засобу підвищення ефективності діяльності вчителя мистецьких дисциплін. Інтернет технології збагачують навчально-виховний процес у вищих педагогічних навчальних закладах, дозволяють зробити його більш дієвим за рахунок поліпшення сприйняття інформації, інтегруючи в собі потужні освітні ресурси, забезпечуючи формування ключових компетенцій, зокрема, таких як інформаційна та комунікативна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми свідчить, що дане питання було предметом розгляду І. Горбунової, Л. Диса, В. Медушевського, С. Полозова, Ю. Рагса, Г. Тараєвої, О. Харуто та ін. Проте, аналіз стану наукової розробки різних аспектів зазначеної проблеми засвідчив недостатнє дослідження питань, пов'язаних із використанням Інтернет-технологій у педагогічних закладах мистецького спрямування.

Мета статті — обґрунтувати необхідність впровадження Інтернет-технологій в практику підготовки вчителів мистецьких дисциплін.

Виклад основного матеріалу. Ефективність матеріально-технічної бази закладів освіти мистецького спрямування та забезпечення заходів щодо її покращення не можливе без залучення Інтернет технологій. Розглянемо докладніше їх переваги та недоліки.

Очевидно, що Інтернет є одним із найпопулярніших джерел інформації. Він приваблює людей зручністю та доступністю у пошуку інформації будь-якого спрямування, у тому числі й навчально-наукової. Онлайн пошук необхідної інформації значно заощаджує час, у порівнянні зі знаково-символічним або просторово-образним аналогом, наприклад, друковані засоби масової інформації чи теле- та радіо повідомлення.

Інтернет-технології знаходяться у перманентному стані розвитку, поповнюються новими сервісами та інформаційними ресурсами, аудиторія розширюється, знівельовуючи географічні, соціальні та вікові межі. На теперішній час Інтернет втратив прообраз «гігантської бібліотеки», тобто перестав бути сховищем виключно текстової інформації. Вчитель мистецьких дисциплін, який озброєний сучасними пошуковими системами, спроможний знайти в Мережі якщо не все, що може знадобитись для фахової діяльності, то переважну більшість необхідної інформації. Наприклад, повний текст тієї чи іншої книги у цифровому вигляді або окрему цитату з неї, рецензію чи навіть добірку матеріалів з певної теми у багатьох світових виданнях, потрібну репродукцію, або цілу галерею віртуального музею, аудіо-записи музичних творів у вигляді компакт-диска або окремого файлу, а також завантажити оцифровані ноти п'єси з мережових сховищ. До того ж, навіть, за умови відсутності публікацій з певної проблеми, яка вивчається дослідником, Інтернет ресурс все одно стане у нагоді, оскільки він містить потужну базу даних довідкових матеріалів, а високий рівень релевантності пошукових систем, забезпечить широкий

асортимент і зручність користування ними.

Однак, користувачам слід взяти до уваги, що пошукові системи не враховують як фактору достовірності, так і специфіку користувача (системи не контролюють рівень наданої інформації для наприклад, школяра або наукового співробітника). Крім цього, після здійснення пошуку, знайдена інформація групується за належністю до сайту, а не за тематичними напрямками змісту документів. Також, розвиток пошукових системи ще не дозволяє на належному рівні відображати дані, які розміщені у таблицях (слабка індексація даних у табличному вигляді). Серйозною завадою для дослідників підчас опрацювання даних є таке явище як «рерайтинг». Цей термін походить від (англ. *rewriting* — перезапис) і означає процес створення нового тексту з уже наявного тобто, написання не унікальних статей, а переробка вже існуючих. У результаті з'являється новий унікальний текст, але він містить вже опубліковані думки, ідеї та знання. Сучасні пошукові системи не можуть розпізнавати документи однакові за змістом.

Загалом, у суспільстві сформувалась позитивна думка щодо корисності Всесвітньої мережі, проте, користуючись перевагами, які пов'язані з можливістю отримання актуальної інформації та можливостями організації діалогу практично з усім світом, існують і серйозні недоліки. Незважаючи на очевидні позитиви, інформація в Інтернет часом є малодостовірною та хаотичною, обґрунтування окремих тверджень можуть бути некоректними, а інтерпретація фактів — спотвореною. Тому, перед вчителем мистецьких дисциплін постає питання довіри інформації, отриманої з Всесвітньої мережі.

Перед усім, йому необхідно навчитись здійснювати контроль достовірності, оскільки недостовірна інформація зустрічається не лише в інформаційно-розважальній сфері, але й в будь-яких інших, у тому числі й освітній галузі. Також значна кількість неточностей зустрічається в різного виду публікаціях та банках рефератів, які так уподобають студенти. Зазвичай, інформації, що представлена в Мережі, властиве вільне поводження з фактами, а наукова недостовірність повідомлення виникає через те, що автор не включає в повідомлення інформацію у повному обсязі. Ця проблема має дві складові: автор сам не володіє всією інформацією, оскільки має недостатні знання про проблему повідомлення, та селекція інформації — навмисне приховування від споживача частини повідомлень [1].

Ще однією із форм недостовірності наукового повідомлення є виокремлення чи акцентування уваги читача лише на одному аспекті проблеми чи події, яка висвітлюється, або здійснення невдалої спроби популяризації наукових знань. У такому разі, користувач не здатний правильно оцінити зміст тексту та визначити основну проблему. Фактична помилка може з'явитися й тоді, коли майбутній науковець не спроможний виявити та грамотно сформулювати авторську позицію. Через це, адаптація інформаційного повідомлення до тезаурусу та вікових особливостей об'єкта інформаційного впливу, може спричинити значні спотворення інформації та призвести навіть до наукових помилок. Неточний переклад тексту з іноземних джерел, є одним із найпоширеніших способів маніпуляції свідомістю. У наслідок цього, з'являються слова-гібриди, які схожі на наукові терміни та мають на споживача інформації «магічну» дію [2].

Існування такої форми подання матеріалу, ставить перед вчителем важливе питання — аргументації інформації. Загальновідомо, що педагогічне спілкування — це форма навчальної взаємодії, співробітництва студентів та викладачів, де й використовується сукупність засобів аргументації. Процес обґрунтування інформації, сам по собі, має досить високу переконливу силу оскільки, при правильному підході до фактів побудови переконань, реалізується закон достатньої підстави, який вимагає, щоб наші судження про предмет і його ознаки були не голослівними, а ґрунтувались на достовірних фактах. Проте, обґрунтування може бути як коректним, так і некоректним. Навчившись розумінню організації інформації у Всесвітній мережі Інтернет, з'являється можливість виконувати самостійний, незалежний відбір та критично оцінювати інформацію, тобто ігнорувати ту, яка хоча б по одному з критеріїв не відповідає заданим вимогам пошуку.

Залучення Інтернет-технології в якості інструменту методичних засобів, зокрема публікування підручників різного виду, також набуло поширення в освітній галузі. Проведений

у Мережі аналіз науково-педагогічних джерел показав проблему рівня відповідності опублікованих підручників та навчальних посібників, які є основними джерелами для навчальної діяльності багатьох студентів. У першу чергу це стосується електронних підручників. Відомо, що підручник повинен відповідати встановленим вимогам, зокрема, змісту навчальної програми дисципліни з дотриманням умов щодо обсягу, належного технічного оформлення, а також бути рекомендованим і допущеним до використання у навчальному процесі в освітніх закладах, які реалізують освітні програми і мають державну акредитацію.

Однак, проблема створення освітніх електронних видань, зокрема, інтерактивних та мультимедійних електронних підручників, навчально-методичних комплексів наразі, залишається актуальною для фахівців освітніх інституцій. Електронний підручник в мережі може опублікувати кожен бажаючий, не всі підручники розглядаються спеціальними комісіями та мають відповідні дозволи, тому ніхто не застрахований від отримання недостовірної інформації. Пояснюється це відсутністю універсальної технології розробки необхідних освітніх матеріалів для електронних навчально-методичних комплексів та відповідних стандартів.

Загальновизнано, що при створенні електронних підручників вчителям мистецьких дисциплін необхідно приділяти значну увагу впровадженню засобів мультимедіа. Наприклад, при викладанні мистецьких дисциплін, якість зазначеного засобу суттєво поліпшиться за умови використання наступних прикладних програм, а саме:

- Sony SoundForge та Adobe Audition — дозволяють не лише редагувати звукові файли, а й записувати аудіолекції. Передбачається, що запис аудіокниги в комплекті, що входить до електронного підручника підвищить його навчальні дії, зокрема, дасть можливість прослуховувати його у сприятливий для цього час та допоможе більш глибокому засвоєнню навчального матеріалу;

- Camtasi Studio — призначена для створення фільмів, шляхом захоплення відеозображення з комп'ютера користувача. Часто застосовується як засіб для створення фільмів зі світлин, відео-лекцій тощо. Активна ілюстрація тексту, використання аудіо- та відеофайлів сприятиме полегшенню розуміння студентами явищ і процесів, що вивчаються;

- «Band-in-a-Box» — головним призначенням є створення та аранжування певної мелодії або готового музичного фрагмента. Використовуючи ефективні засоби даного програмного інтерфейсу, користувач може створити композицію, звучання якої буде наближеним до професійного.

У зв'язку з цим, необхідно правильно розрахувати обсяг електронного підручника, провести структурування роботи по розділах, вибрати єдине стилізоване оформлення та дотримуватись встановлених правил щодо якісного подання текстової інформації, кольорової гами тощо. Застосовувати гіперпосилання для зв'язку між розділами підручника, та механізми зворотного зв'язку через Інтернет або шляхом обміну файлами. Завдяки гіпертексту студент може миттєво отримати тлумачення незрозумілих понять або термінів, знайти додаткову та більш розлогу інформацію щодо терміну, об'єкту або явища, котре його зацікавило.

Визначальним дидактичним середовищем сьогодення має стати персональний сайт вчителя мистецьких дисциплін. Це, напевно, найбільш зручний інструмент для представлення будь-яких матеріалів фахової діяльності. У порівнянні з паперовим носієм, у якому подається лише текст і зображення, сайт може відображати навчальну інформацію в мультимедійних формах, що сприятиме кращому засвоєнню матеріалу.

Тому, кожному фахівцю на сучасному освітньому етапі необхідно мати власну домашню сторінку в мережі Інтернеті, вміти розмістити та оформити дизайн своїх наочних матеріалів у вигляді тестів, відеофрагментів, статичних і динамічних малюнків, а також впроваджувати у практику проведення занять в інтерактивному режимі. Тільки після цього, персональний учительський сайт, стане інструментом вирішення освітніх завдань.

Серед недоліків зазначеної навчальної форми діяльності можна виділити лише те, що в Мережі вчительських сайтів зовсім незначна кількість. Якщо порівняти відсоток персональних сайтів у науці, комп'ютерних галузях, кіно та театрі, з одного боку, і в освіті, з іншого, то освіта

кількісно програє. Першопричиною такого стану є не достатній рівень комп'ютеризації та «інтернетизації» педагогічної громади в цілому, а ніж у представників інших галузей.

Зазначимо, що Всесвітня мережа є одним із найбільш доступних засобів для вираження власних поглядів, досвіду, висловлювань та опублікування інформації будь-якого напрямку. Адже Інтернет є зоною вільного доступу, де кожна людина може наповнити інформаційний простір тією чи іншою інформацією. Такий підхід приваблює людей, які хочуть поділитися наявною у них інформацією оскільки публікації в Інтернет не вимагають ні наявності спеціальних знань та умінь, ні матеріальних витрат.

Така тенденція спровокувала появу технологій, які допомагають користувачам фільтрувати необхідну інформацію. Тобто мова йде про створення власної добірки новин, які будуть з'являтися у відповідності до тематичних уподобань користувача. Засіб, за допомогою якого це можна зробити, називається RSS (Really Simple Syndication — дійсно проста синдикація (синдикація — здобуття інформації) — технологія (формат, механізм), метод розповсюдження інформації по Інтернету [5].

Застосовуючи цю технологію у користувача зникає необхідність серфінгу (відвідування сайтів за допомогою різних сервісів), завантажуючи додаткові вікна браузера у пошуку необхідної інформації. Натомість, він отримує всі нові статті на своїй сторінці (створюється ефект присутності на кількох сайтах одночасно). Окрім того, використовуючи підписку до RSS, надходить виключно корисна інформація, тобто відсутні банери, вікна, які зринають та інший рекламний непотріб. Тож зазначимо переваги використання RSS технології:

- економія часу. Зникає щоденна необхідність вивідувати численні сайти у пошуках нового матеріалу;
- економія трафіку. Стрічка RSS зазвичай містить лише зміст новин, зображень та флеш-анімації;
- відсутній спам. Не містить масової розсилки кореспонденції рекламного чи іншого характеру;
- анонімність. Не потрібно вказувати адресу електронної пошти та підтверджувати реєстрацію;
- поінформованість. Дозволяє перебувати у вирі останніх новин, публікацій та заходів, а також отримувати актуальні огляди з коментарями фахівців.

Робота у цьому середовищі дає змогу користувачу не тільки шукати необхідну інформацію, а й розміщувати свої розробки, статті, проекти. Крім цього, статті можуть супроводжуватись гіперпосиланнями на схожі публікації або на освітні веб-ресурси мережі Інтернет, що дає можливість студенту чи викладачу знайти більше подібних матеріалів. Ці переваги обумовлюють невинне зростання споживання інформації, засобів її використання, зберігання, опрацювання, що у свою чергу спонукає вчителів мистецько-педагогічної галузі до необхідності якісного використання відповідних технологій у фаховій діяльності.

Однак, технологія RSS має і суттєвий недолік, який полягає в тому, що вона є основним джерелом для недобросовісного запозичення, присвоєння, використання чужих ідей та думок і кваліфікується як плагіат. Тому, науковцям слід бути уважними, під час опрацювання матеріалів дослідження, оскільки завжди є вірогідність видання думок інших людей за свої власні.

Повністю мінімізувати ризик нечесного запозичення контенту через RSS технологію, автори публікацій не в змозі, але можливо істотно знизити вплив цього недоліку. Уданому випадку варто після опублікування власного дослідження не виводити новини в стрічку RSS, а тільки після того, як вона буде проіндексована пошуковими сервісами, а також виводити лише анонси статей.

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що незважаючи на всі недоліки та ризики використання мережі Інтернет, при грамотному підході та безпечному веб-серфінгу, переваг, для його застосування у фаховій діяльності, набагато більше. Адже будь-які інформаційні технології засновані і залежать від програмного, технічного, інформаційного, методичного та організаційного забезпечення. Хоча впровадження Інтернет-технологій часто не має достатнього

науково-педагогічного підґрунтя, створення інформаційно-освітніх ресурсів відбувається стихійно, не достатньо приділяється уваги вивченню негативних чинників, вони активно розвиваються, і стають невід'ємною частиною організації навчально-виховного процесу [6].

Залучення Інтернет-технологій дозволить змінити характер фахової діяльності вчителів мистецьких дисциплін, активізує їх роботу з різними мультимедійними засобами навчального призначення, а також допоможе виявленню певних особливостей у формуванні знань теоретичного, практичного та прикладного характеру у даній галузі.

Подальше розроблення означеної проблеми може здійснюватись у таких напрямках: визначення принципів та педагогічних умов ефективного використання Інтернет-технологій в практиці підготовки вчителя мистецьких дисциплін, формування комплексу комунікаційних умінь, створення відповідних методик та електронних навчальних комплексів.

Література:

1. Губарева А.В. Как защитить свою честь, достоинство и деловую репутацию в случае распространения недостоверных сведений в сети Интернет? [Електронний ресурс] // «Дом юриста», 2010. — Режим доступу: <http://www.domjurista.ua/r25657>.
2. Жури́н А.А. Научно-недостоверные сообщения средств массовой информации и обучение химии. — Ростов-на Дону: Изд-во Ростовского университета. 2000. — 132 с.
3. Главный рубильник. Расцвет и гибель информационных империй от радио до интернета / Тим Ву: [пер. с англ. А. Лаирова] — М.: Манн, Иванов и Фербер, Эксмо. — 2013. — 384с.
4. Криза професійної кваліфікації у США: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ipress.ua/mainmedia/kryza_profesijnoi_kvalifikatsii_u_ssha_chastyna_1_5206.html.
5. Пройдаков Е.М., Теплицький Л.А. Англо-український тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування. — Вид. 1- К.: Видавничий дім «СафтПрес». — 2005. — 552 с.
6. Трайнев В.А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании [Текст] / В.А. Трайнев — М.: Дашков и Ко, 2012. — 320 с.

У статті розглядаються основні переваги та недоліки інтеграції Інтернет-технологій у фахову діяльність вчителів мистецьких дисциплін. Доведено доцільність їх використання в практиці підготовки вчителів мистецьких дисциплін. Ці технології забезпечують ефективність і продуктивність педагогічної діяльності.

Ключові слова: Інтернет-технології, мистецька освіта, електронний підручник, мультимедіа, персональний сайт, технологія RSS, пошукова система.

В статье рассматриваются основные преимущества и недостатки интеграции Интернет-технологий в профессиональную деятельность учителей художественно-образовательного цикла. Доказана целесообразность их использования в практике подготовки учителей художественных специальностей. Эти технологии обеспечивают эффективность и продуктивность педагогической деятельности.

Ключевые слова: Интернет-технологии, художественное образование, электронный учебник, мультимедиа, персональный сайт, технология RSS, поисковая система.

In this article we see basic advantages and disadvantages of integration in Internet technology and professional teacher's activity of art education circle. Practicability of their using is proved as prerequisites of effectiveness and rising pedagogical activity.

Keywords: Internet technology, art education, electronic textbook, multimedia, personal site, technology RSS, search engine.